

1545 2. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878.

1546

at gennemføre det Princip, hvorpaa Mindretallets ærede Ordsrørers Udtalelser hvile.

Sage: Det er kun nogle faa Ord, jeg skal tillade mig — absolut forfæstelige Bei, der er foreslaaet af Udvalgets Flertal med Hensyn til det kongelige Theater. — Jeg vil spørge, hvorfor skal det kongelige Theater være Syndebuk for de Feil, man mener, at Kultusministeren har begaaet? Hvis Ministeren og hans Formand virkelig have, som der staar i Betænkningen, forbrugt 621,538 Kr. uden Bevillingsmyndighedens Samtykke, hvorfor sætter man dem da ikke under Rigsretsanklage? Naar skal Rigsretten anvendes, naar den ikke skal anvendes i et Tilfælde, hvor der er forbragt 621,538 Kr. uden Bevillingsmagtens Samtykke? Enten er det en Frase, der staar i Betænkningen, som man ikke lægger Vægt paa, eller ogsaa foreligger der et Brud paa den konstitutionelle Orden, og man er da ikke alene berettiget, men ogsaa forpligtet til at gaa den loolige Bei for at hænde de konstitutionelle Grundfættninger, og er ikke berettiget til at lade det kongelige Theater bøde derfor. Man kunde ligesaa vel have valgt en hvilken som helst anden Institution til derigennem at tvinge Ministeren til at træde af, naar han ikke vilde paatage sig det Ansvar, at den blev hævet, eller dens Virksomhed standset. Netop at tage det kongelige Theater, fordi der er begaaet, hvad man mener er Feiltag, forekommer mig at være en fuldstændig Vilkaarlighed og stridende mod god konstitutionel Skik (Stemmer: Hvorfor?) Fordi naar man nedlægger en Institution, hvis Betydning man anerkjender — og den er bleven anerkjendt her — blot fordi der er begaaet et Brud paa et helt andet Omraade, fordi der er forbrugt flere Midler, end der var bevilget, saa er det en Vilkaarlighed at vælge netop denne Institution, selv om den staar i en vis Forbindelse med det Brud, man mener, der er begaaet. At lade det kongelige Theater bøde, fordi man vil Ministeren tillids, forekommer mig at være fuldkommen forfæstelig. — Man vil maasse sige, at man mener det ikke saa nøie med det, at der er forbrugt over 600,000 Kr. uden Bevillingsmyndighedens Samtykke, men at hvad man vil, er at sjerne Kultusministeren fra hans Plads. Det har den ærede Ordsrører sagt med en saadan Nabenhed, at jeg var i Tvivl om, at det var muligt at sige det i en parlamentarisk Forsamling (Latter). Sa' de Herrer maa gjerne le; jeg vil gjerne indrømme, at det maaste er paa Grund af min Ungdom, men det forekom mig forbausende,

at man har Lov til at sige: Ministeren er ogsaa ubehagelig og derfor vedtage vi Noget, som vi i og for sig maa anse for forfæstelig. (Stemmer: Nei!) Det erkjendes at være i overordentlig Grad beklageligt, at man maa standse det kongelige Theaters Drift, men man gjør det i Betragtning af Ting, som ere begaaede af den nuværende og den foregaaende Kultusminister. Det er Ting, som man kan træffe — for at bruge det Udtryk — paa en ganske anden virksom Maade; og det er det, jeg finder usforsvarligt; i Stedet for at lade det gaa ud over de Rette at lade det gaa ud over en Institution, som er ustyrlig berettiget (Afbrydelse). Naar de Herrer afbryde mig saa meget, er det mig umuligt at holde Traaden i, hvad jeg har at sige.

Formanden (Krabbe): Jeg maa anmode de Herrer om ikke at afbryde Taleren.

Sage: Man vælger altsaa den Bei, som den ærede Ordsrører har sagt, for at sjerne den nuværende Kultusminister fra hans Plads, og det kan gjerne være, at det ogsaa er et Bevis paa Ungdom; men naar det ikke er et Overgreb i Kronens Rettigheder, at man siger: Vi tage et enkelt Punkt og negte der den nødvendige Bevilling af fuldstændig personlige Hensyn for at sjerne en Minister, skjøndt vi maa erkjende det beklagelige i den Forholdsregel, vi anvende, saa veed jeg ikke, hvad der er Overgreb i Kongens grundlovmæssige Ret til at vælge sine Ministre.

Holstein: Jeg skal ikke trætte de Herrer med nogen Tale iasten. Det er ingenlunde min Hensigt at tage Ordet for Diebliffet. Hvad jeg har at sige, vil jeg opsætte til en senere Leilighed, og jeg haaber, at der skal blive Leilighed dertil. — Naar jeg har begjært Ordet, da er det for at give en Forklaring med Hensyn til min Stilling til enkelte Poster paa Finantsloven og navnlig i den Paragraf, som for Diebliffet foreligger til Forhandling, nemlig Kultusministeriets Budget. Jeg sigter til samtlige de Poster paa Finantsloven, som ere af egentlig kirkelig Karakter. Jeg veed, at jeg er fuldt berettiget til at stemme og stille Forslag i denne Henseende saavel som de andre Herrer, men jeg anser det ikke for rigtig. Jeg tror, at det isølge min særlige Stilling til Folkekirken, saalænge dette Forhold mellem Kirke og Stat bestaar, og det vil maasse vedblive at bestaa længe her som i andre Lande, stylder mine ærede Meningsfæller og Modstandere at holde mig passiv i disse kirkelige Spørgsmaal. Det havde derfor